

[Halvgaard]

Ifølge statistikken er antallet af fuldtidsledige på årsbasis steget fra ca. 80.000 i 1975, da statsministeren tiltrådte, og til ca. 250.000 her i 1981. Jeg vil i den forbindelse gerne spørge statsministeren, hvad egentlig forklaringen kan være på en sådan udvikling i en periode, hvor socialdemokratiet stort set har haft den politiske indflydelse.

Jeg har en mindre gård på Djursland og havde her i sommer brug for arbejdskraft og ringede til arbejdsformidlingen i min kommune, men trods ca. 200 arbejdsløse var det umuligt at få den ønskede arbejdskraft. Mit eksempel er ikke enestående.

Jeg vil gerne spørge statsministeren, hvad man gør i et sådant tilfælde. I min naivitet troede jeg, at ledige skulle stå til rådighed for arbejdsmarkedet, men jeg er efterhånden blevet klogere. Er det lovgivningen på det pågældende område, der trænger til en grundig revision, eller er det arbejdsformidlingen, der ikke fungerer, som den skal?

Statsministeren efterlyste samarbejde med alle partier om de aktuelle problemer. Jeg vil derfor gerne spørge, om statsministeren er parat til sammen med repræsentanter for mit parti, fremskridtspartiet, at drøfte initiativer til en løsning af arbejdsløsheden, idet vi mener, at vi kan give statsministeren nogle gode råd til løsning af problemet, som vel nok er det alvorligste i samfundet i dag. Jeg mener, det haster.

**Lawaetz (FP):**

Jeg vil ikke tale om postvæsenet, men man kan måske sige, at sent på eftermiddagen er det en postgang for sent at holde en stor tale. Hvad er det, der slår én, når man hører på debatten i dag? Der er to ting, der har slået mig.

Jeg er helt uforstående over for den kritik, man hører i befolkningen, at vi ikke bestiller noget i folketinget. Jeg har da sjældent set så stor energi og talelyst som i dag. Man har været inde på et meget bredt spektrum strækkende sig fra bedre service på bibliotekerne over atomenergi til kanoner og sovende soldater i Ruds Vedby.

Det, som jeg næstefter kommer i tanker om, er i og for sig en hovedsætning: hvorfor blive ved med at lyve for hinanden? Hvorfor bliver man ved med at fortælle befolkningen en hel masse halve sandheder og give den en

lang række løfter, som man ikke har en chance for at leve op til? Jeg tænker på statsministerens tale, der var fyldt med en lang, lang række aspekter, en lang række aktiviteter, som hver for sig kunne være udmærkede. Men hvis man lyttede, som man skulle, så måtte man sætte et eller andet million- eller milliardudgiftsbeløb på hver eneste ting strækkende sig fra større u-landshjælp og sluttende med det vigtigste: 50.000 flere arbejdspladser. Det eneste, jeg manglede, var i og for sig lidt om, hvor pengene kommer fra. Jeg er ikke blevet forfærdelig meget klogere af at kigge på realiteterne, nemlig den blå finanslov, der ligger foran mig nu. Det kunne alt sammen være udmærket, gid vi havde råd til alle de ting, men vi har det ikke. Derfor vil jeg godt lige kort beskæftige mig med nogle hårde realiteter.

Der blev sagt, at hvis man ikke havde foretaget sig noget, havde arbejdsløsheden været endnu større. Ja, det er så sandt, så sandt. Der er foreløbig kommet 57.000 mennesker på efterløn; det vil sige, de står ikke mere blandt de arbejdsløse. Der er ca. 30.000 mennesker under en eller anden form for uddannelse, som de ikke ville tage, hvis de havde haft arbejde. Der er minimum 20.000 mennesker, der er på et eller andet offentligt beskæftigelsesprojekt. Det vil sige, at i virkeligheden ville der have været – dér har statsministeren ret – mindst 350.000 arbejdsløse, hvis man intet havde foretaget sig.

Spørgsmålet er så bare: hvad er det, man har foretaget sig? Er der en eneste af disse – jeg kommer til 107.000 – mennesker, som man har enten ikke-beskæftiget eller kunstigt beskæftiget, som har produceret for to flade øre? Nej. Som har gavnset økonomien med to øre? Nej. De rene udgifter er i dag til understøttelse 14,5 mill. kr. – nej, undskyld, det er selvfølgelig 14,5 milliarder kr., millioner gælder ikke i dag. Efterløn udgør 5 mia kr. Specialuddannelse, genoptræning, tilbud til ledige 2,7 mia kr. Det vil sige, at alt det, som man kalder beskæftigelse – eller manglende beskæftigelse – koster 22,7 mia kr. Det næste, vi skal til at drøfte, er en kunstig jobskabelsesordning. Så kan vi slå en stor streg og sige, at vi ofrer på den front 25 mia kr. Det er i orden – hvis vi havde råd.

For at gøre os i bedre humør – hvor man taler om en erhvervsvenlig politik – ligger der i dag, dateret den 8. oktober 1981, et nyt